

شرائط اشتراك :
سهلکي ۳۰، آلتی آبلنی
۲۰ غمروشد

۱۱۱۱ اجنبه ایچون :
سهلکي ۱۰، آلتی آبلنی ۶ فرانقدر. اعلانات ایچون
اداره ماموری محمدزهی بکه مراجعت ایدیلیر

۲۳ مارت افرنجی ۱۹۱۱

۱۰ مارت ۱۳۲۷

وَأَعِظُوا بِالْآيَاتِ الَّتِي تَذَكَّرُهَا : إِنَّمَا تَذَكَّرُهَا بِمَا تَمَارُكُ

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده فلبلی
احمد ملیکی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هریرده یکریمی پازهدز .

۲۲ ربیع الاول ۱۳۲۹

عبداللہ . اسمی ابن رشد محمد بن احمد بن رشد . در .
بوعصر مدینتہ متفق اولیٰ ادبائندہ بولونان برآمدک ،
اہل صایب محاربہ سنی میدانہ کتیرن قرون وسطانک
جاہل باباسلری کی دوشونڈیکنہ تمجب ایتھمک قابل
دکدر . « بزم قالیرسہ بوندہ تمجب ایدہجک ہیچ
برجہت یوق . بوعصر مدینتہ دیدیکمز تکاملات
صناعیہ عصرندہ ، سوئے مغنویہجہ شو جاہل واحق
بوواڑہی دن باشقا درلو دوشونڈیکنہ وینا برین قرون
وسطانک « پی رلر میت » ندن ہیچ بر فرق اولمایان آدم
پک چوق . نیچہ احقار وارک انسانیت صافیہنک
بولہ ماصلاری قبول وھضم ایدہجکنا ذاہب اولویور .
پارہ ایلہ قاندرامادقاری وجدانلری ، افترا ویالانلرلہ
اسلامدن چورمک املنہ قایلیریورلر . زواللی احقار !
اونلریلیمہ لیدرلر ، حقیقت ، افترا لہ سترایدیلہ مز .
اونلریلیمہ لیدرلر ، آفریقادہ انتشارینہ مانع اولمغہ
جالشددقاری اسلامیت ، عن قریب اوروپادہ دخی
انتشارہ باشلاہجقدر . یقین بر استقالدہ شخص معنوی
اسلام ، اوروپایی ہیأت ارشادیہ صورتندہ دولاشہجق
ووجدانی ظلماتدہ قالانلرلہ شوزلری سویلہجکر :

اللہ بر محمد حق و انسانیت عدل و اخوند

بوواڑہی لر حاضر اولسونلر ، یقین براس الدہ ،
نور و وحدت ، ظلام شرک ویت پرستی جہاندن
قالدیراجق ، حقیقی اخوت دورہ سنی اعلان ایدہجک وینہ
لسان حق : جامالحق وزھق الباطل ان الباطل کان زھوقا ،
سویلہجکدر .
ختم

حکایت

تربیہ ، ایکنجی یار ادیلیشدر .

— ۳ —

کچن مقالہ مزیدہ تربیہ دن فائدہ کوریہ میہ جکنی
ادعا ایدنلرک شودعواسی نہ درجہ چوروک اولدیفنی
سویلہ مش ایدک . بومقالہ مزیدہ اوسرودا تمیزی اثباتہ
جالشہجقز .
اوپ مرتبہ آیردیفمز تربیہنک اک مؤثری
« تربیہ ابتدائہ » در . علوم اجتماعہنک اک مقبول
موضوعلرندن بری دہ ، انسان ابتدائی وچو جقدرلہ
مشترکاً موجود استعدادات و تمایلاتک تحلیل و تدقیقہ
عائدہ مباحثدر . انسان ابتدائی دہ « خاصہ تقلید » چوق
قوتلیدر . کذا بویسط و غیر مشغول دماغلرلہ
« دقت » کیفیت دہ پک قوی در . برچو جق ، ایلک
کور دیک مثالری ، ایلک دیکلہ دیک سوزلری اکثریا
عمرینک صسوکنہ قدر اونوتماز ، بولری شکل
اونوتسہ بیلہ ایجابات و ثمراتی اونوداماز . عالم ذوق

و سفاهتدہ اوزون مدت قوشدقدن صوکرک معصومانہ
ومنزویانہ حیات سورمش ووقتی او قومق وایلیک
ایتمکک کچیرمش اولان برسوکیلی از قداشمک شوقیعتلی
سوزلری ہیچ اونوتماز :

« ایلک سوز آکلامغہ باشلادینی زمانہ عہدندہ
آلدیفنی تلقیناتی بر آدم اصلا اونودامیور . بن ،
صفحات تفکرک ہستندن کچدم ، ہستی کوردم ویاہدم .
اک سفیہ و اخلاقسز آدمک کی ادواقہ دالدیغ زمانلر
اولدی . عیش و سرمستی نک وریکی بدخوبی
وعصیتلہ حقوق انسانہ تجاوز ایتدیکم وھمجسعی
ایجتدیکم زمانلرلہ اولدی . لکن ہیچ بروقت
مردود و قنابراش ایلہ افتخارہ ، بومردودیت و غالی
استحسانہ وھلہ بولہ افعالدن صوکرک تأثر وندامت
حس ایتھمکہ موفق اولامادم . بوقدر اعمال مردودہ
وذمیمہ ایچندہ ، بندہ نطافت و شرافتی غیب ایتھمش
برشی وار ایدی وجداندہ موجود و حکمتی
غیب ایتھمش اولان برنور . بونک نہ اولدیفنی ،
نہ پک ثمرہ سی بولوندیفنی دوشوندم . بونور ، والدہ مک
وجداندن سلیئمہ من طاتی و مؤثر تلقیناتی ایدی
تربیہ ابتدائہنک برنجی درجہدہ عاملی والدہلر ،
صوکرک بدرو عائلہ خاقی ، خدمتچی و ابتدائی معلمی در .
برچو جقک تربیہ لی یعنی انسان نامنہ مستحق اولق
ایچون لازم کان مکتوباتہ تمل اولاجق براساسی
خاتر اولماسی ایچون ، اوکا تربیہ ویرہجکرک اصول
تربیہ واقف اولمالری ایجاب ایدر .

ایوانک بزدہ اک اولمایان بودر . اولجہ بزم دہ
ملی ودینی بر اصول تربیہ مز وار ایدی . ادوار
انخطاطیہ مزیدہ ہرشی کی تربیہ اصولی دہ بوزولدی ،
ہیچہ ایندی . حالا فقرا و عوامز ، بیلمدکلرندن
ویلدیریلدکلرندن اک بسیط بر اصول تربیہ واقف
دکدر . متوسطین دہ مکمل بر اصول تربیہ دن
محرومدر . اغنیاء و مرفہینمز ایسہ ، اکثریتلہ شایان
استکراہ بر مقلدکلہ زواللی وطن و ملتہ حساً ، میلأ
وتربیہ بابانچی و معافیہ عین صورتلہ سائر اقوام دہ
بابانچی وینا برین انسانیت ایچون بی فائدہ و بووطن
ایچون مضر اولاد یقیشدیریورلر .

بویوک قوناقلرلہ اطفال ، اوللری چرکس و جاہل
جاریہ لرلہ ابدال زنجیہ لرک دست تربیہ سنہ تسلیم یدیلیریورلر .
بونلرک ہمت و غیرتیلہ چو جق آلتی یدی یاشنہ قدر
بوتون اوصاف ذمیمہ و بالخاصہ نخوت و غدرہ مالک
اولمش بولونور دی ، طابانسلزق ، دونکلک ،
زن مشربلک کی خدمتکار قادیئلرہ مخصوص نعوت دہ
جایا .

شیمدی بوموجودہ بردہ یمش ایکی ملکک ترساندن
عبارت « مربیہ » لر علاوہ ایدلدی . بواوچ چشد
تربیہ مأمورلرینک ایدی مشترک ہستندن چقان
چو جقدرلہ بالادہ کی اوصافدن ماعدا « استحقار ملیت ،
بویوک بر خود پرستی » دخی بولونور . ہرقاعدہنک
مستثناسی واردر . اولایلیرکہ بوسورتلہ تربیہ کورن

چو جقدرلہ آرقا ، حتی ایکنجی و اوچسونجی
درجہلرلہ کی تربیہنک انتظام وجدیتی سایہ سندیہ ای
ادملرلہ اولسون . لکن قاعدہ ، اساسی و عمومی در .

آیری آیری تفصیلاتدن اول بزدہ کی تربیہنک
خطوط عمومہ سنہ برکوز آتالم ، وایشہ مبادیدن
باشلا یالم . بشیکدہ کی چو جق آغلامغہ باشلار ، بونی
دویان پدر و والدہ نیابارلر ؟ نوزادک وقتسز فیادلرندن
بیزار اولان پدر اگر سکوت بویوککلکی
کوسترمزسہ بر قاج سوز خوردنیر و یا خوددہ :
چو جقہ باق « کی برامر ویریر . والدہ درحال
چو جقک آغزینہ سہنی صوقار ! ! عجب اچو جق
نیچون آغلا یور ؟ برچو جقہ کوندہ قاج کرہ ونہ و قتلر
نہ ویرمہ لی ؟ پدر و والدہ یوزدہ دوقسان بورالری
دوشونمز آغلا یان چو جقدرلہ آفیون ورن
و راحتجہ او یونان زواللی جاہل والدہلرلہ چوق .
چو جق بہشیکدن چیقارچیماز ، والدہ سی ،
اقرباسی ، خدمتچیلری طرفندن ایلک پاییلان ہمت ،
چو جق ییس بوغاز ، عارسز ، ہر ایستدیکنی یایمغہ
ھوسکار ایتک اولور . علائم محبت اولق اوزرہ لزوملی
لزو مسز ما کو لاتدن ہراوکنہ کلن چو جقہ اکرام
ایدر . معافیہ اکثر عائلہلرلہ چو جق بویوککہ ،
اولکی مناسزاکراملر قدر مناسز تکدیرلرہ ، تویخلرہ ،
حتی دایاغہ مظهر اولور . حتی والدہ سی ، چو جقہ
قارشہ بیچ قوربسی کی اولدقہ نازکانہ ! ! خطا بلرندن
عواملنی نسبتندہ .. اوغلی کی شتومہ ، قدر ہذیانلری
صرف ایدر .

پدرہ کلنجہ : اگر اقشاملری اوہ سرخوش
کلرک نوزادینہ دنائت درسی ویرمیورسہ ، اکثریا
فضیلت و اخلاق درسی ویرمکی دہ زائد بولور . عائلہ
خلقینک ہر حرکتی اطرادسز و انتظامسز اولدیفنی
ایچون چو جق دھا پک کوچو کدن کیفیہ ، سوق طبعیہ سنہ
تبعیتلہ حرکتہ آلیشیر .

بزدہ اک طانی محبت ، او تہ کی بریکنی ذم و تشہیردن
عبارتدر . باخصوص قادیئلر مزیدہ . چو جق بو محبتلری
دیکلہ یہ دیکلہ ہر شیدن اول تمام اولور . پک چوق
غیر معقول آرزولرینہ مساعدہ ایتدیکمز حالہ بعضآدہ
اک طبیعی آرزولری اسعاف ایتھیشمز ، چو جق
حیلہ کار ویالانچی اولمغہ سوق ایدر .

والحاصل چو جق ، آغوش عائلہ سندیہ ، علمی بر
شکلہدہ واعیاد حالی آلاجق صورتدہ درس فضیلت
و انتظام کورمز . کندیسندہ حسن تدقیق قوتلیدیکی
وقت ، عائلہ سندیہ جریان ایدن فنا کورہ نکاری تقلیدہ
باشلار .

اودہ خدمتچی وار ایسہ ، چو جق ہر حالہ بزاز
فضیلہ تربیہ سز اولور : خدمتچی بہ مالک اولان آنالر ،
اولادلرلہ بالکزر او قشامق ایچون اشتغال ایدرلر .
بو خدمتچیلر ، چو جق تربیہ سی ایچون ہیچ بر فکرہ
مالک اولمادقلرندن ماعدا چوق کرہ جاہل و قباوحتی
اخلاقسز و زوزک سفیلہ لر اولورلر . بولرندن برچو جقک

معماریه نك انافس آماردن معدود جامعلری بيلمه نه
مقابل ، الافراقه بكت بوقدری ده بيلمه بيشدر .
[سوکی وار]

الديات تصوفانه

مرور الی

یروزنده چو غلجه انسان
چو غلیر اولدی خدایه عصیان
کیت کیده قایلادی هر سوی چهل
چقیدی آفاقه قدر بوی چهل
باشلادی کلکه حقدن حق اینجون
هادی راه صواب اولق اینجون

نیجه پیغمبر دیشان بر

اونلرک هر بری برا کیردر
بولدی وقتا که جهالت غایت
نابید اولدی فضیلت . حکمت
احمد کلدی رسالت صراسی
نوره غرق اولدی مبارک آنسی
اول ماه ربیعک اولطف

اون ایکنجی شی ایتدی تشریف
قدسیان ایندی زمنه اوکیجه
دوندی یرخلدیرنه اوکیجه
اوکیجه تابعصباح نور ایندی
نور اولوب سانکه بوتون حور ایندی
حور و غلمان کینوب دیبار
رقصه کلدی اوکیجه سرتاسر
کاشات نشه کسيلمشدی بوتون

یرده ، کوکده اوکیجه واردی دوکون
فیض تشریف محمددر ایدن
دها عالی اوشی هرشدن

چوقیدر کوکاره فخر ایسه زمین
اوسته بادی قدم نور مین
یزده فخر ایله یلم امتی ز

سایبان شجر رحمتی ز
دائما شرعنه تابع اولام
ایکی عالمده راحت بولام

هر زمان شانه تعظیم ایدم
روح اعلاشه تکریم ایدم
دسته دسته کل صدرک صلا

روضه پاکنه تقدیم ایدم
دل و جان . دوجهای یوله
هپمز شوق ایله تسلیم ایدم

امتی ، بندگی اولدق نه شرف
بونی بز عالمه تفهیم ایدم

نیج ؟

اوکونه نیله جکی شیلده رساله قباچیدن باشقارشی
اولانار ، ارکک خدمتخیلر ، قادینلردن دها زیاده
مقبول ایتاق ایدیورلر . جاهل تربیه دن محروم ،
اخلاقی مجهول بزاده اولادینی تودیع ایدن باباره
یزده جک اسم بولامیورلر . بالخاصه فقرا و متوسطین
چو بقلرینک صباح واقشام سوقاقلرده دولاشوب
اوساناسی ، تربیه سزملک صیان آراسنده تمممه
سبب اولان حاللردن . آلتی بدی یاشنه واصل
اولوبده لسانمده متداول والقیح الفاظدن متشکل
سلسله شتوم و سیدیاق اوکرتمه مش اولان چو جق اندر
بولونور . بویوکار مزده حیات و معیشت اصولی اولمادینی
کچی چو جقلر مزده دخی مفید و خجی او بونلر مفقوددر .
حتی جامع حولیرینه قدر هر یرده اوسانان « چو »
اویونلری ، چو جقلری دهاک کوچو کدن قماره ،
حیله و هوای قازانچ هوسنه آلیشدریر .

باری چو جقلر ، مکاتب ابتدایه مزده دها خیره
یقین برتربیه کوره بیلورمی ؟ اصلا . حالا مکتب
ابتدائی معلملرک یوزده دوقسان دوقوزی دنیاده .
علوم موجوده نك مشکلی والشریفی اولارق برعلم
تربیه ، بولوندیغه واقف بیله دکدر . اکثریتله
چو جقلر مکتبه کرها کیدرلر . معلملری سوزلر .
واقا شیمیدلرده ، کوز اوکنده اولان برلرده
« دایاق اصولی » قالمشدر . لکن آلت ضرب
قالقدیسه بیله حالت تهدید و ضرب نه مکتبلردن ونده
عالمه لردن قالقماشدر . چو جقی سوق ایدن ، راضی
ایدن ، مجبور ایدن « محبت و قناعت » دکل « قورقو »
در . برچو جق فذالقی یا بامادینی زمانلر ، قالقدن تفریر
ایدلدرکری ، تلقیناله قالقدن اوزاقلاشدر برلدرلری
ایجون دکدر ، بلکه دایاق و تکدیر قورقوسنددر .
بوندن ایکی مدهش ثمره حاصل اولویور .

برسی : قورقو بولونمادینی زمان هر فالغفت یا پیلار
بيلمه سی ، ایکنجیسی : قورقو ایله جعلی فضیلت یعنی
کذب وریا .

ایشته کور بیلورک زده تربیه ابتدایه دینلن شی
قطعیاً مفقوددر . قادینلر من و خواجیلر من تربیه حقدنه
بر فکر پیدا ایتزارسه ، اطفال وطنی تربیه امکافی ده
یوقدر ، کویا اولادلری کوزک تربیه ایتدکری ظننده
بولونان اغیایه کلنجه : بونلرک یابدقلری بزم نظر مزده
مکروه راهانت مله و بر جاستدر . چوق دفعه اوصاف
مطلوبه دن محروم و بعضاً اخلاق سزلفک تمامیه مزین
اجنبی مریدلر ، والده اولاجق مخدزه اسلامیه لر برینه
چارشاقه ، دینه ، ملیته قهرت خوان اولان « عجوبه لر »
مجنونه لر « بيشدر ییورلر . بونلرک لاندن جیقان چو جقلر
ایسه ، بو وطنده دوغدیغه بیشان ، ملیتیه افتخار ایدم جک
یزده اوتانان کیمسه لر اولویور . بویله یادکارنرک بوملت
ایچنده بکیردکاری « بابانچی ، مسافر » حیایله مملکت مزده
مسافره مقیم اجنبیلرک حیاتی آراسنده برفرق یوقدر .
دها دوغریسی برفرق وارسه اوده « اجنبی نك صنایع

عشره بالا

اوچنجی مجلس

[اولکیلر ، عبدالودود مجذوب ، کوچک درویش]

مارغریت

نه غریب قیافت . یوزنده کی اورتویه باقیرسه
حقیقه اعی اولمالی .

بز آنلم

یاخود بریا کار . بونلرده هر شیطنتی اختیار ایدنلر
چو قدر .

مارغریت

چو جق نه قدر سومی . سیوری کلاهی نه قدر
یا قشمش . باقسهک آاوغلم .

چو جق

نه وار افتم .

مارغریت

سن کیمسک ، بوا دم کیمدر ؟

چو جق

لطف الله اسمند بریتیم . بوده عبدالودود مجذوبدر .

مارغریت

نره ده او طور ییورسکز ؟ بو آدم کیمک نه سیدر ؟
بورایه نیچون کلدیکز ؟

لطف الله

شوراجقده کی خاقاهده ساکن . بو ذات کیمه نك
برشتی دکدر . الله آدمدر . مجذوبدر . کندنی
بیلمز . بیلدیکی وقتلرده بزم بیلدیکمز کی بیلمز .
آره صره بورایه کلیرز . بوراسنی اوده سویور ،
بند سویورم . یوزی قالی ایکن بیله بوراسنی ترجیح
ایدر .

مارغریت

یک اعلا اما یوزی نیچون قبالی .

لطف الله

اونی بنده بيلم . یوزنی آچق کورمدم . بیلدم
بیله ی بویله در .

مارغریت

سن ای برچو جقسک . سنی چوق سودم .
هله هله سویله باقیم آرزیق یا نه کل .

بز آنلم

امان افتم مساعده کزله اخطار ایدرم که ای
برحرکتده بولمیدورسکز .

مارغریت

(چو جغه خطاباً کیمه سندن بازه جیقاره رق)
آل شونی باقیم .

لطف الله

تشرک ایدرم اقدم . لکن صدقه قبول ایتمه مک
ایجون امر قطعی المشد . معذور کوریکز . ممکن
دکل آلهم .